

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS.NKPS.431.7.12.2025.EL

Pani
Monika Międzyrzecka
Dyrektor
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
ul. Kościuszki 18A
55-330 Miękinia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(W dniu 11 lipca 2025 r. doręczono kontrolowanemu projekt wystąpienia pokontrolnego,
do którego nie wniesiono zastrzeżeń.)

Wrocław, sierpnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini
Kierownik jednostki kontrolowanej	Monika Międzyrzecka zatrudniona na stanowisku Dyrektora GOPS w Miękini od 7 sierpnia 2020 r. W okresie od 12 lutego 2007 r. do 6 sierpnia 2020 r. Kierownik GOPS w Miękini. (akta kontroli str. 37)
Zakres kontroli	Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych od dnia 1.01.2024 r. do dnia 11.06.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów od dnia 1.01.2024 r. do dnia 11.06.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów od dnia 1.01.2024 r. do dnia 11.06.2025 r. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" od dnia 1.01.2024 r. do dnia 11.06.2025 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, ¹ 2. art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ² , 3. art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych ³ , 4. art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ⁴ , 5. art. 9 ust 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów ⁵ , 6. art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. ⁶ Plan kontroli na I półrocze 2025 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 20 grudnia 2024 r. (KO-KZ.430.9.2024.MK).

¹ (t. j. Dz. U 2025 r., poz. 428)

² (t. j. Dz. U z 2020 r., poz. 224)

³ (t. j. Dz. U z 2024 r. poz. 323 ze zm.) – zwana dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.

⁴ ((t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 438) – zwana dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

⁵ (t. j. Dz. U z 2024 r. poz. 246) – zwana dalej ustawą ZDO.

⁶ (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1829) – zwana dalej ustawą o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Data rozpoczęcia
i zakończenia
czynności
kontrolnych

Od dnia 11 czerwca 2025 r. do dnia 9 lipca 2025 r.

Kontrolerzy

1. **Ewa Lasota** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.233.2025.EL z dnia 26 maja 2025 r.,
2. **Agnieszka Toporowska-Karp** – starszy specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.234.2025.EL z dnia 26 maja 2025 r.

(akta kontroli str. 9-12)

I. Ocena kontrolowanej jednostki

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów realizację przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" w zakresie okresów objętych kontrolą oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

II. Ustalenia kontroli

Kontrola w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miękinii została przeprowadzona w dniach 11, 12 i 13 czerwca 2025 r.

Kontrolę wpisano pod poz. Nr 1/2025 Książki kontroli jednostki kontrolowanej.

Techniki zastosowane podczas postępowania kontrolnego:

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie listy wniosków złożonych w okresie objętym kontrolą, listy wypłat za okresy objęte kontrolą, dokumentacji zawartej w teczkach osób pobierających świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", które złożyły wnioski o przyznanie świadczeń w okresach objętych kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii Panią Monikę Międzyrzecką oraz Zastępcę Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii Panią Małgorzatę Gajderowicz-Czuba.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i udzielali wyjaśnień:

1. Pani Monika Międzyrzecka – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii został powołany na mocy Uchwały Nr IV/15/90 Rady Gminy Miękinia z dnia 31 lipca 1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o:

- Statut przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/476/22 Rady Gminy Miękinia z dnia 28 lutego 2022 r.
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii nr GOPS.021.20.2022 z dnia 17.08.2022 r. – obowiązujący do dnia 20.04.2024 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii nr GOPS.021.09.2024 z dnia 5.04.2024 r. ze zm. (Zarządzenie Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii nr GOPS.021.15.2024 z dnia 2.07.2024 r.) – obowiązujący od dnia 20.04.2024 r. do dnia 6.09.2024 r.,
- Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii nr GOPS.021.25.2024 z dnia 6.09.2024 r. – obowiązujący od dnia 6.09.2024 r.

(akta kontroli str. 39)

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowali się:

1. Pani Monika Międzyrzecka – Dyrektor GOPS w Miękinii, zatrudniona od 12.02.2007 r. do nadal.

8.

[REDACTED]

(akta kontroli str. 41-42)

Zastępca Dyrektora Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii, informuje osoby ubiegające się o świadczenia o terminach składania wniosków poprzez

- 1. zamieszczanie informacji na stronie internetowej Ośrodka oraz Gminy Miękinia,*
- 2. zamieszczanie informacji na portalu społecznościowym (FB) Ośrodka, który jest również udostępniany przez Gminę Miękinia,*
- 3. udzielanie informacji telefonicznej lub osobistej przez pracowników realizujących ustawy oraz pracownika sekretariatu,*
- 4. wywieszanie informacji w gablocie przy siedzibie Ośrodka,*
- 5. wywieszanie informacji na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka,*
- 6. pracowników innych działów, tj. pracownicy socjalni informują podczas bezpośredniego kontaktu z osobą/rodziną,*
- 7. informacje udzielane przez specjalistów Gminnego Punktu Konsultacyjnego”.*

(akta kontroli str. 43)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii realizuje wypłaty świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w formie przelewu na rachunek bankowy lub przekaz pocztowy.

(akta kontroli, str. 45)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii pracuje:

Poniedziałek 7:30 – 15:30
Wtorek 7:30 – 15:30
Środa 7:30 – 17:00
Czwartek 7:30 – 15:30
Piątek 7:30 – 14:00

(akta kontroli str. 47)

Z informacji przekazanej przez Dyrektora GOPS w Miękinii wynika, iż: „W roku 2024 wpłynęła jedna skarga przekazana przez Radę Miejską w Miękinii dotyczącą formy kontaktu ze strony GOPS w Miękinii. Skarga została uznana za bezzasadną. W roku 2025 wpłynęła jedna skarga przekazana przez Radę Miejską w Miękinii na Dyrektora tutejszego Ośrodka, skarga dotyczyła rozstrzygnięcia (skarga została wycofana i złożona ponownie). Skarga została uznana za bezzasadną”.

(akta kontroli str. 73)

A) Sprawy organizacyjne:

Wójt/Burmistrz Gminy Miękinia upoważnił:

- Panią Monikę Międzyrzeczką – Kierownika/Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii:

- a) (...) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SG 0113/02/07 z dnia 12 lutego 2007 r.;
- b) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SG 0113/06/08 z dnia 1 sierpnia 2008 r.;
- c) do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SG 0113/07/2010 z dnia 15 czerwca 2010 r.;
- e) do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania decyzji w tych sprawach – Upoważnienie nr SG 0052.01.17 z dnia 2 stycznia 2017 r.;
- f) do prowadzenia postępowania w sprawach o zasiłki dla opiekunów, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SG 0052.04.14 z dnia 15 maja 2014 r.

- [REDACTED]
- a) (...) do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych oraz do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach; (...) do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SG 0052.01.25 z dnia 20 stycznia 2025 r.

- [REDACTED] :
- a) (...) do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych oraz do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach; (...) do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SG 0052.25.24 z dnia 17 lipca 2024 r. – odwołane z dniem 2 września 2024 r.

- [REDACTED]
- a) (...) do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych oraz do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania decyzji

administracyjnych w tych sprawach; (...) do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SG 0052.29.25 z dnia 2 września 2024 r. – odwołane z dniem 20 stycznia 2025 r.

- a) (...) do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych; (...) do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych – Upoważnienie nr SG 0052.24.18 z dnia 1 sierpnia 2018 r. – odwołane z dniem 17 lipca 2024 r.;
- b) do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w tych sprawach; do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach – Upoważnienie nr SG 0052.31.19 z dnia 23 października 2019 r. – odwołane z dniem 17 lipca 2024 r.

- a) do prowadzenia postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych – Upoważnienie nr 4/05 z dnia 20 sierpnia 2005 r.;
- b) do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego – Upoważnienie nr SG 0113/07/08 z dnia 6 sierpnia 2008 r.;
- c) do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Upoważnienie nr SG 0052.05.17 z dnia 2 stycznia 2017 r.;
- d) do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania oraz informowania dłużnika o przekazaniu do BIG informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy – Upoważnienie nr SG 0052.08/2010 z dnia 15 czerwca 2010 r.;
- e) do przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Upoważnienie nr SG 0052.27.24 z dnia 2 września 2024 r.;
- f) do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych oraz odebrania oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych – Upoważnienie nr SG 0113/09/08 z dnia 25 września 2008 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Upoważnienie nr SG 0052.35.17 z dnia 9 października 2017 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia postępowania w sprawach jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się żywego dziecka, posiadającego zaświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” – Upoważnienie nr SG 0052.03.17 z dnia 2 stycznia 2017 r.;
- b) do prowadzenia postępowania w sprawach przyznania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasiłków dla opiekuna – Upoważnienie nr SG 0113.11.2016 z dnia 1 kwietnia 2016 r.

- [REDACTED]
- a) do prowadzenia postępowania w sprawach przyznawania świadczeń rodzinnych – Upoważnienie nr SG 0052.10.2016 z dnia 1 kwietnia 2016 r.;
- b) do prowadzenia postępowań, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnych, do przekazywania do biur informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, do zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące – Upoważnienie nr SG 0052.28.24 z dnia 2 września 2024 r.

(akta kontroli str. 49-52)

Działalność GOPS w Miękinii w obszarze spraw organizacyjnych oceniono **pozytywnie**.

B) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wyplata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do 11.06.2025 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii wpłynęło 510 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przekazano 33 wnioski. Do innych organów według właściwości przekazano

5 wniosków. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 16 wniosków.

W okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do 11.06.2025 r. Ośrodek wydał 882 decyzje administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 23 decyzje odmowne. Od treści decyzji 6 wnioskodawców wniosło odwołanie do organu II instancji. SKO w 4 przypadkach utrzymało w mocy zaskarżoną decyzję, w 1 przypadku uchyliło decyzję organu właściwego i rozstrzygnęło sprawę, w 1 przypadku uchyliło decyzję organu właściwego i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia.

W okresie objętym kontrolą do dnia kontroli w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miękinii wypłacono 2 514 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 535,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 1 759,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 202,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 18

Ośrodek wypłacił 1 533 dodatki do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 3,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 36,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 59,
- samotnego wychowywania dziecka na podstawie art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 127,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 53,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 371,
- rozpoczęcia roku szkolnego – 94,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 2,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 354,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 434.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 6 993 zasiłków pielęgnacyjnych, 2 418 świadczeń pielęgnacyjnych, 19 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 28 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 273 świadczeń rodzicielskich.

GOPS w Miękinii w okresie od 1.01.2024 r. do dnia 11.06.2025 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 9 978 369,87 zł.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

- 1.W.O.** - GOPS.438.7.2025 z dnia 7.05.2025 r.
- 2.A.P.** - GOPS.438.8.2025 z dnia 19.05.2025 r.
- 3.J.G.** - GOPS.431.44.2025 z dnia 3.6.2025 r.
- 4.B.K.** - GOPS.433.5.2025.J.Z.5 z dnia 5.02.2025 r.
- 5.Z.K.** - GOPS.431.42.2025 z dnia 5.06.2025 r.
- 6.M.Rz.** - GOPS.430.77.2024 z dnia 7.11.2024 r.
- 7.P.S.** - GOPS.433.6.2025.JZ.6 z dnia 7.02.2025 r.
- 8.U.A-M.** - GOPS.430.89.2024(ZR.60.24-25) z dnia 15.11.2024 r.
- 9.M.T.** - GOPS.430.96.2024(ZR.67.24-25) z dnia 2.12.2024 r.

- 10. J.M.** - GOPS.430.87.2024(ZR.58.24-25) z dnia 15.11.2024 r.
11. B.Ł. - GOPS.430.61.2024 (ZR.33.24-25) z dnia 24.09.2024 r.
12. U.G. - GOPS.430.41.2024(ZR.13.24-25) z dnia 18.09.2024 r.
13. J.Ł. - GOPS.430.102.2024(ZR.71.24-25) z dnia 20.12.2024 r.
14. K.D. - GOPS.430.44.2024(ZR.16.24-25) z dnia 18.09.2024 r.
15. N.K. - GOPS.430.47.2024(ZR.49.2.24-25) z dnia 13.02.2025 r.,
- GOPS.430.47.2024(ZR.19.24-25) z dnia 29.10.2024 r.
16. G.W - GOPS.438.14.2024 z dnia 3.10.2024 r.
17. K.B. - GOPS.432.18.2025.ŚP.18 dnia 19.05.2025 r.
18. M.P. - GOPS.432.17.2025.ŚP.17 z dnia 4.04.2025 r.
19. K.K. - GOPS.430.46.2024 (ZR.18.24-25) z dnia 12.11.2024 r. ze zm.
20. D.K. - GOPS.432.24.20245.ŚP.24 z dnia 6.03.2024 r.
21. K.M. - GOPS.430.66.2024 (ZR.38.24-25) z dnia 21.10.2024 r.
22. A.M. - GOPS.430.28.2024 (ZR.1.24-25) z dnia 14.10.2024 r.
23. D.G. - GOPS.430.82.2024 (ZR.53.24-25) z dnia 4.12.2024 r.
24. S.D. - GOPS. 434.1.2023.SZO.1.2 z dnia 31.05.2024 r.
25. K.Ł. - GOPS.430.45.2024(ZR.117.23-24) z dnia 12.08.2024 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 39 zasiłków rodzinnych oraz 53 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 3,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 1,
 - samotnego wychowywania dziecka – 3,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 13,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 5,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 23,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 4,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła – 1,
- 3 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 3 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 2 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 3 świadczeń rodzicielskich,
- 1 specjalnego zasiłku opiekuńczego.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miękinii w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (obowiązującym w dniu wydania decyzji na okres zasiłkowy 2023/2024)⁷ oraz aktualnego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2024 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna⁸.

⁷ (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481)

⁸ (Dz.U. z 2024 r., poz. 1238)

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka.

Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub pełne akty urodzenia.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

GOPS w Miękinii samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- CEIDG, która pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika,
- przesyłanego drogą elektroniczną za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny systemu informacji oświatowej.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych (Za wyjątkiem sprawy nr 2 A.P.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do dnia kontroli występował do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z wnioskami o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenie pielęgnacyjne⁹.

(akta kontroli, str. 53)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W sprawie nr 5 (Z.K.) w trakcie prowadzonego postępowania, przed wydaniem decyzji nr GOPS.431.42.2025 z dnia 5.06.2025 r. dotyczącej zasiłku pielęgnacyjnego, organ nie zweryfikował w Elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMOoN/ orzeczenia o niepełnosprawności niepełnoletniej osoby uprawnionej. Postępowanie kontrolne wykazało, w odniesieniu do decyzji ustalającej prawo do zasiłku pielęgnacyjnego, że w aktach tej sprawy znajdował się dodatkowy dokument, tj. orzeczenie o niepełnosprawności wydane przez powiatowy zespół ds. orzekania niepełnosprawności, natomiast nie było w nich informacji potwierdzającej weryfikację osoby z niepełnosprawnością w systemie, o którym wyżej mowa. Tak prowadzone postępowanie jest niezgodne z art. 23b ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych¹⁰. Weryfikacja osób za pomocą internetowego portalu informacyjno-usługowego /Empatia/ w elektronicznym Krajowym Systemie Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności /EKSMOoN/ ma charakter obligatoryjny. Jednocześnie należy wskazać, iż weryfikacja osoby w EKSMOoN nie musi być potwierdzona wydrukiem.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Pani Z.K. do wniosku o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego dołączyła orzeczenie o niepełnosprawności osoby uprawnionej. W związku z powyższym pracownik uznał, że nie ma konieczności dodatkowej weryfikacji w systemie EKSMOoN ”.

(akta kontroli str. 79)

2. W sprawie nr 21 (K.M.) w postępowaniu do decyzji nr GOPS.430.66.2024 (ZR.38.24-25) z dnia 21.10.2024 r. ustalono prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego bez informacji potwierdzającej zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych osoby przebywającej na urlopie

⁹ (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 350)

¹⁰ organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych oraz z rejestrów publicznych (...) odpowiednio: informacji o legitymowaniu się odpowiednim orzeczeniem wydanym na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2021 r. poz. 573 i 1981 oraz z 2022 r. poz. 558, 1700 i 1812), obejmującej następujące dane: a) datę i rodzaj wydanego orzeczenia, b) wskazania, o których mowa w art. 6b ust. 3 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, c) datę powstania niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, d) datę złożenia wniosku o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności, e) okres, na jaki zostało wydane orzeczenie.

wychowawczym.

Takie działanie stoi w sprzeczności z art. 23 b ust. 1 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych¹¹.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Organ potwierdza podleganie ubezpieczeniom w ZUS poprzez zaświadczenie od pracodawców oraz weryfikację ZUS i nie widział potrzeby weryfikacji tego faktu w systemie. Od dnia kontroli będzie prowadził weryfikację również w systemie ubezpieczeń społecznych”.

(akta kontroli str. 92)

3. W sprawie nr 2 (A.P.) organ do dnia kontroli nie zrealizował wypłaty z decyzji dot. świadczenia rodzicielskiego, co jest niezgodne z art. 26 ust. 1¹² ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenia rodzinne są wypłacane nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który zostało przyznane świadczenie rodzinne, z zastrzeżeniem art. 26 ust. 4¹³ i 4a¹⁴.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Decyzja ustalająca prawo do świadczenia rodzicielskiego została doręczona Stronie w dn. 20.05.2025 r. za pośrednictwem systemu empatia. Urzędowe poświadczenie doręczenia nie wpływają automatycznie na skrzynkę urzędu tylko wymagane jest działanie pracownika w postaci odbioru korespondencji. W tutejszym Organie praktykowane jest, iż w momencie rozpoczęcia pracy dokumenty pobierane są na skrzynkę i drukowane przez pracowników realizujących poszczególne zadania. Decyzja do Strony została wysłana w dniu 20.05.2025 r. Odebrana 20.05.2025 r. Natomiast UPD zostało odebrane i odczytane w dn. 21.05.2025 r. W tutejszym Organie zapotrzebowania na środki finansowe składane są 20 dnia każdego miesiąca. Środki nie zostały zapotrzebowane i wypłacone w miesiącu maju ze względu na fakt, iż potwierdzenie doręczenia decyzji (doręczenie decyzji warunkuje możliwość wypłaty świadczenia) wpłynęło do tutejszego Organu po dacie złożenia zapotrzebowania”.

(dowód akta kontroli str. 81)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień stwierdzić należy, że zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego¹⁵ „Organy administracji publicznej prowadzą postępowanie w sposób budzący zaufanie jego uczestników do władzy publicznej (...)”. Powyższe oznacza realizację przez Organ praw nabytych na mocy decyzji administracyjnej, w sposób ciągły i terminowy. Organ winien tak zaplanować środki na wypłatę, by nie dochodziło do opóźnień w realizacji świadczeń.

¹¹ Organ właściwy oraz wojewoda ustalający prawo do świadczeń rodzinnych są obowiązani do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji drogą elektroniczną, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw rodziny, lub drogą pisemną, od organów podatkowych lub ministra właściwego do spraw finansów publicznych, organów emerytalno-rentowych (...) zaświadczenia lub informacji o zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych.

¹² Świadczenia rodzinne wypłaca się w okresach miesięcznych.

¹³ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do dnia 31 grudnia.

¹⁴ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia danego roku, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata przysługujących świadczeń następuje do ostatniego dnia lutego następnego roku.

¹⁵ (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 572 ze zm.) – zwana dalej k.p.a.

Nieprawidłowość polegająca na braku wypłaty świadczenia, spowodowała niewypłacanie należnych świadczeń wymagalnych w świetle wydanej decyzji administracyjnej.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. brak weryfikacji orzeczenia o niepełnosprawności w systemie Eksmoon,
2. brak weryfikacji w systemie Emp@tia zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w podziale na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe osób ubiegających się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
3. brak realizacji wypłaty świadczenia rodzinnego w terminie określonym w art. 26 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Działalność GOPS w Miękinii w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowość przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

C) Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych. Terminowość przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa.

Wypłata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹⁶ oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych. Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii, w okresie objętym kontrolą realizował świadczenia rodzinne dla 4 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek wydał 5 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych. Od treści wydanych decyzji nie złożono odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń rodzicielskich, o następujących numerach:

1.H.Y. - GOPS.438.10.2024 z dnia 1.07.2024 r.

2.Y.R. - GOPS.438.18.2024 z dnia 12.12.2024 r.

¹⁶ (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 337 ze zm.)

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosku dołączone były dokumenty potwierdzające dane osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne oraz dane członków jej rodziny. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenie o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

GOPS w Miękinii samodzielnie uzyskiwał/weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone były terminowo. Termin ich wypłaty był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Działalność GOPS w Miękinii w obszarze realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz terminowości przyznawania świadczeń dla obywateli Ukrainy przybywających do Polski w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego Państwa, oceniono **pozytywnie**.

D) Postępowanie dotyczące ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Z dniem 1 stycznia 2018 r. Wojewoda Dolnośląski przejął zadanie realizowane dotychczas przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczące koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych. Wraz z przejęciem kompetencji Marszałka w ww. zakresie, Wojewoda Dolnośląski, pełni funkcję instytucji właściwej w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Przekazywanie wniosków z dokumentami wojewodzie, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego realizowane jest na podstawie art. 23a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Organ właściwy podejmując działania w trybie powyższego artykułu, powinien ustalić i przekazać wojewodzie prawidłowo wypełniony wniosek wraz z niezbędnymi informacjami dotyczącymi rodziny wnioskodawcy, zebranymi na podstawie złożonych przez stronę dokumentów i oświadczeń.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii, w okresie objętym kontrolą przekazał Wojewodzie Dolnośląskiemu 33 wnioski wraz z dokumentacją, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Kontroli poddano dokumentację 2 przekazanych spraw:

1. J.M.

2. K.N.

W skontrolowanych sprawach Strony informowały w drodze oświadczenia o podjęciu pracy przez członka rodziny za granicą. W aktach spraw były dokumenty potwierdzające kraj przebywania/aktywności członka rodziny podlegający koordynacji oraz dane umożliwiające lokalizację członka rodziny za granicą, takie jak adres i charakter pobytu. Podano również daty pobytu członka rodziny poza granicami Polski. Nie wskazywano innego kraju niż podlegający koordynacji.

W skontrolowanych sprawach nie stwierdzono sytuacji, w której wymagane było potwierdzenie formularzem A1 delegowania pracownika do pracy za granicą. W uprzednio złożonym wniosku podano skład rodziny i dane umożliwiające identyfikację i weryfikację osób, tj. nr PESEL. Złożone oświadczenie wraz z kopią umowy i złożonymi wnioskami oraz załączonymi do niego dokumentami, w tym weryfikacjami w systemie MF, ZUS i Pesel przekazane zostały do Wojewody Dolnośląskiego z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 35 k.p.a.¹⁷

Działalność GOPS w Miękinii w obszarze postępowania dotyczącego ustalenia niezbędnych danych/dokumentów, które należy przekazać wojewodzie wraz z wnioskiem o świadczenia rodzinne, celem ustalenia czy w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego oraz terminowość przekazania ww. wniosków, **oceniono pozytywnie.**

E) Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Terminowość przyznawania świadczeń.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie od 1.01.2024 r. do dnia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii przyznał pomoc z funduszu alimentacyjnego 61 osobom uprawnionym. Wsparciem w tej formie objęto 33 rodziny.

(akta kontroli str.70)

W okresie objętym kontrolą wypłacono 543 świadczenia na łączną kwotę 256 880,84 zł, z tego na osobę uprawnioną:

¹⁷organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3.

- w wieku 0 – 17 lat – 486 świadczeń,
- w wieku 18 – 24 lat – 57 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 0 świadczeń.

(akta kontroli str. 69)

W powyższym okresie Ośrodek wydał 55 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym żadnej decyzji odmownej. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

(akta kontroli str. 69)

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 6 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 6 decyzjami administracyjnymi dla 5 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.K.D. – GOPS.440.9.2024.AO.5 z dnia 15.05.2024 r.

2.I.Ł. – GOPS.440.2.2024.AO.29 z dnia 28.02.2024 r.,
GOPS.440.1.2024.AO.28 z dnia 18.03.2024 r.

3.M.Ł. – GOPS.440.1.2025.AO.25 z dnia 25.02.2025 r.

4.M.K. – GOPS.440.4.2025.AO.28 z dnia 3.03.2025 r.

5.M.J. – GOPS.440.5.2025.AO.29 z dnia 3.06.2025 r.

Podstawowym dokumentem wymagany do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądzających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej. Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. (Zgodnie z brzmieniem ustawy obowiązującej w dniu wydania decyzji przyznającej prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego). Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹⁸ (Za wyjątkiem spraw nr 2 I.Ł. oraz nr 3 M.Ł.)

¹⁸ W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 30 września danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 30 listopada tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 31 października danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39¹⁹ i art. 46²⁰ k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. W decyzjach przyznających prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego Organ błędnie formułował rozstrzygnięcia decyzji przyznających prawo do ww. świadczeń dla niepełnoletnich osób uprawnionych wskazując „przyznać Pani/Panu – (przedstawiciel ustawowy osób uprawnionych) świadczenie”. Tym samym naruszony został art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a.²¹ oraz art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów²².

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Osobami uprawnionymi do świadczeń z funduszu alimentacyjnego są osoby na rzecz których zostały zasądzone alimenty. Gdy uprawnionym jest osoba małoletnia tut. Organ kieruje decyzję do przedstawiciela ustawowego osoby uprawnionej. Świadczenia przyznane zostały osobie uprawnionej lecz nieprawidłowo było sformułowane rozstrzygnięcie decyzji. Zamiast <przyznać Pani świadczenie> winno być <przyznać świadczenie dla>. Powyższe zostało skorygowane przed rozpoczęciem kontroli”.

przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 grudnia tego roku. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z wymaganymi dokumentami w okresie od dnia 1 listopada do dnia 30 listopada danego roku, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata przysługujących świadczeń z funduszu alimentacyjnego następuje do dnia 31 stycznia następnego roku.

¹⁹Organ administracji publicznej doręcza pisma na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, zwany dalej "adresem do doręczeń elektronicznych", chyba że doręczenie następuje na konto w systemie teleinformatycznym organu albo w siedzibie organu. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1, organ administracji publicznej doręcza pisma za pokwitowaniem: 1) przez operatora wyznaczonego z wykorzystaniem publicznej usługi hybrydowej, o której mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych, albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku braku możliwości doręczenia w sposób, o którym mowa w § 1 i § 2 pkt 1, organ administracji publicznej doręcza pisma: 1) przesyłką rejestrowaną, o której mowa w art. 3 pkt 23 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 1640), albo 2) przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczenia decyzji, której organ administracji publicznej nadał rygor natychmiastowej wykonalności, albo decyzji, która podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy, w sprawach osobowych funkcjonariuszy oraz żołnierzy zawodowych albo jeżeli wymaga tego ważny interes publiczny, w szczególności bezpieczeństwo państwa, obronność lub porządek publiczny, organ administracji publicznej może doręczyć decyzję w sposób określony w § 3. Przepisów § 1 i § 2 pkt 1 nie stosuje się.

²⁰ „Odbierający pismo potwierdza doręczenie mu pisma swoim podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. Jeżeli odbierający pismo uchyli się od potwierdzenia doręczenia lub nie może tego uczynić, doręczający sam stwierdza datę doręczenia oraz wskazuje osobę, która odebrała pismo, i przyczynę braku jej podpisu”.

²¹ Decyzja zawiera oznaczenie rozstrzygnięcia.

²² Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

2. W sprawach nr 2 (I.Ł.) oraz nr 3 (M.Ł.) Organ rozpoczął realizację wypłat niezgodnie z art. 20 ust. 1²³ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Realizacja decyzji nr GOPS.440.1.2024.AO.28 z dnia 18.03.2024 r. odebranej w dniu 25.03.2024 r. nastąpiła dopiero w dniu 18.04.2024 r., natomiast realizacja decyzji nr GOPS.440.1.2025.AO.25 z dnia 25.02.2025 r. odebranej w dniu 26.02.2025 r. nastąpiła w dniu 18.03.2025 r.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są wypłacane nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego, z zastrzeżeniem art. 20 ust. 4, 5, 6, 7 i 8 ww. ustawy.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Decyzja ustalająca prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego została doręczona p. I.Ł. w dniu 25.03.2024 r. Decyzja ustalająca prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego została doręczona p. M.Ł. w dniu 26.02.2025 r. W tutejszym Organie zapotrzebowanie na środki finansowe składane są 20 dnia każdego miesiąca. Środki nie zostały zapotrzebowane i wypłacone ze względu na fakt, iż potwierdzenie doręczenia decyzji (doręczenie decyzji warunkuje możliwość wypłaty świadczenia) wpłynęło do tut. Organu po dacie złożenia zapotrzebowania. Zapotrzebowanie środków finansowych wcześniej, zanim do Organu wpłyną potwierdzenia odbioru decyzji, może skutkować naruszeniem przepisów o finansach publicznych i jest niezgodne z zasadą celowości, zasadności i rzetelności”.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. błędne formułowanie treści rozstrzygnięcia (osnowy) decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
2. realizacja decyzji z naruszeniem art. 20 ust.1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Działalność GOPS w Miękinii w obszarze postępowania w przedmiocie realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz terminowości przyznawania świadczeń oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

F) Postępowanie w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W okresie objętym kontrolą w Gminie Miękinia zarejestrowanych było 96 dłużników alimentacyjnych.

Informację na temat dłużników alimentacyjnych oraz podejmowanych wobec nich działań przedstawia poniższa tabela.

²³ Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłaca się w okresach miesięcznych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych od 1.01.2024 r.	Liczba narastająco - stan na 11.06.2025 r.
1. Liczba Dłużników alimentacyjnych w gminie (wg stanu na 11.06.2025 r.)	96
2. Liczba otrzymanych od organu właściwego wierzyciela wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego (art. 3 ust. 5 ustawy)	48
3. Liczba przeprowadzonych przez organ właściwy dłużnika wywiadów alimentacyjnych oraz odebranych oświadczeń majątkowych	5
4. Liczba przekazanych komornikom sądowym informacji mających wpływ na egzekucję zasadzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	5
5. Liczba zobowiązań dłużników alimentacyjnych do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny lub poszukujący pracy	2
6. Liczba informacji przekazanych do właściwego powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	4
7. Liczba uzyskanych od starosty informacji o odmowie dokonania przez dłużnika alimentacyjnego czynności, o których mowa art. 5 ust. 3 pkt 2 i 3 ustawy	0
8. Liczba wszczętych postępowań dotyczących uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	6
9. Liczba wydanych decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	7
10. Liczba wydanych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	0
11. Liczba skierowanych wniosków o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego po wydaniu ostatecznej decyzji orzekającej uznanie dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych	8
12. Liczba wystąpień z wnioskiem do centralnej ewidencji kierowców z zapytaniem czy dłużnik posiada uprawnienie do kierowania pojazdami	8
13. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	2
14. Liczba skierowanych do starosty wniosków o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	0
15. Liczba wystąpień z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób	0
16. Liczba przekazanych do sądu informacji o bezczynności lub opieszałości komornika sądowego (art. 3 ust. 8 ustawy)	0
17. Liczba przekazanych informacji gospodarczych do biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	16
18. Liczba wystąpień do organu właściwego dłużnika z wnioskiem o podjęcie działań	23

(akta kontroli, str. 71)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii zgłasza zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
2. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
3. Biuro Informacji Gospodarczej Infomonitor S.A.,
4. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(akta kontroli, str. 55)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zastępca Dyrektora Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini, w okresie objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 r. do dnia kontroli działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela, w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Z oświadczeń o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych względem osoby uprawnionej do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny, wynika że osoby wnioskujące nie posiadają żadnych informacji na temat osób zobowiązanych, osoby zobowiązane nie żyją lub są to osoby w trudnej sytuacji ekonomicznej utrzymujące się z rent lub emerytur. Podczas przyjmowania wniosku o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, pracownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękini informuje wnioskodawców o możliwości wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji. Ponadto, zgodnie z art. 7 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, organ właściwy wierzyciela lub organ właściwy dłużnika nie ma obowiązku wytaczania powództwa wobec innych osób. Ustawodawca daje natomiast taką możliwość”.

(akta kontroli, str. 57)

W okresie objętym kontrolą do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękini nie wpłynął żaden wniosek o którym mowa w art. 3 ust. 1²⁴ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(akta kontroli, str. 75)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec następujących dłużników alimentacyjnych:

1.O.L., 2. K.R., 3. Ł.Ł., 4.A.S., 5.D.B., 6.S.Cz.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa. Informował również dłużników o przekazaniu do biura

²⁴ W przypadku bezskuteczności egzekucji osoba uprawniona może złożyć do organu właściwego wierzyciela wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego.

informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy – do ich całkowitego zaspokojenia oraz należności powstałych z tytułu zaliczek alimentacyjnych wypłaconych osobie uprawnionej na podstawie ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej do ich całkowitego zaspokojenia, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa. W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini do dnia kontroli nie zamieszczał w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych²⁵ w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2, w przypadku gdy komornik nie prowadzi ich egzekucji, a zaległość powstała za okres dłuższy niż 3 miesiące.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini od czerwca 2023 r. posiada specjalny profil umożliwiający zamieszczanie w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji o osobach fizycznych, wobec których toczy się egzekucja należności z budżetu państwa, powstałych z tytułu świadczeń wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów. Jedyńm dłużnikiem, który nie może być wskazany w Biurach Informacji Gospodarczej jest obywatel Ukrainy. Jednak z powodu braku numeru PESEL, numeru paszportu i numeru karty pobytu zamieszczenie informacji, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 6 grudnia 2018 r. o Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz. U z 2021 r. poz. 1909) nie jest możliwe. Powyższych danych nie udało się uzyskać pomimo wysłania zapytania do Sądu Okręgowego we Wrocławiu”.

(akta kontroli str. 77)

Ponadto stwierdzono co następuje:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach Organ prowadząc postępowanie wobec dłużników sporządzał w sprawach pisma, m.in. zawiadomienia do dłużników, wnioski o podjęcie działań do organu właściwego dłużnika, wezwania na wywiad alimentacyjny, wniosek o aktywizację jako GOPS, a nie jako organ właściwy, czyli Burmistrz. Takie działanie narusza art. 2 pkt 9²⁶ i pkt 10²⁷ w zw. z art. 8 b²⁸ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

²⁵ (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1909 ze zm.)

²⁶ Organ właściwy dłużnika - oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dłużnika alimentacyjnego;

²⁷ Organie właściwym wierzyciela – oznacza to wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej

²⁸ Organ właściwy dłużnika może upoważnić w formie pisemnej swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Działania wobec dłużników alimentacyjnych, z upoważnienia Burmistrza, prowadzone są w sposób prawidłowy, przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii. Osoby podpisujące wychodzącą korespondencję przystawiają odpowiednią pieczęć, z treści której wynika, że są one upoważnione przez Burmistrza Miękinii do reprezentowania go w realizowanych zadaniach. Oznaczenie tut. Ośrodka w pismach jest skierowane do klientów i ma ułatwić adresatom korespondencji ewentualny kontakt (tak jest w przypadku numeracji pism i logo). W związku z powyższym pisma sporządzone przez GOPS, działający z upoważnienia Burmistrza są zgodne z przepisami prawa”.

(akta kontroli str. 87)

W odniesieniu do opisanej nieprawidłowości stwierdzić należy, że osoby sporządzające pisma, powinny dbać o to, aby były one sporządzone prawidłowo. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę, aby zawierały rzetelne dane, które nie będą powodowały nieudolności i wprowadzały innych uczestników postępowania w błąd. Brak należytego sporządzenia pisma pozostaje w sprzeczności z zasadą obowiązku informowania stron²⁹. Udzielenie upoważnienia dla pracownika GOPS do prowadzenia postępowania wobec dłużników alimentacyjnych nie skutkuje tym, że GOPS staje się organem właściwym w tych sprawach.

2. W sprawie nr 2 (K.R.) sporządzone w sprawie pisma takie jak wniosek o podjęcie działań, zawiadomienie do dłużnika, podpisywane były przez Zastępcę Dyrektora Ośrodka i opieczetowane pieczęcią „Zastępca Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii” bez wskazania „z upoważnienia Burmistrza Miękinia”.
Takie działanie narusza art. 8 b³⁰ ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Dyrektor Ośrodka wyjaśnił:

„Wniosek o podjęcie działań, zawiadomienie dłużnika zostało podpisane przez osobę upoważnioną przez organ właściwy, jednak użyta została pieczęć, z której nie wynika fakt posiadania ww. upoważnienia. W obowiązujących przepisach brak jest wskazania aby pieczęć, którą posługuje się osoba upoważniona posiadała takie wskazania. Upoważnienie burmistrza znajdują się w aktach osobowych pracownika i zostało przekazane kontrolującemu”.

(akta kontroli str.89)

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako Ośrodek Pomocy Społecznej.
2. Brak wskazania w sporządzanych pismach, że osoba podpisująca działa z upoważnienia organu właściwego.

ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub innej jednostki organizacyjnej gminy do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji.

²⁹ art. 9 k.p.a.

³⁰ Patrz przypis 28

Działalność GOPS w Miękinii w przedmiocie prowadzonego postępowania wobec dłużników alimentacyjnych oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

G) Postępowanie w przedmiocie ustalania/zmiany/uchylenia prawa do zasiłków dla opiekunów. Terminowość przyznawania świadczeń.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy ZDO. Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 lipca 2013 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii w okresie objętym kontrolą nie wypłacał świadczeń z tytułu zasiłków dla opiekunów oraz nie wydał żadnej decyzji w tym zakresie w związku z tym odstąpiono od kontroli w tym zakresie.

H) Postępowanie w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W okresie od objętym kontrolą, tj. od 1.01.2024 do 11.06.2025 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii wpłynęły cztery wnioski o przyznanie ww. świadczenia.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.M.K. – GOPS.440.9.2024.AO.5 z dnia 9.09.2024 r.

2.A.S. – GOPS.480.1.2025 z dnia 14.05.2025 r.

3.J.R. – GOPS.480.2.2024 z dnia 4.04.2024 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski zawierały dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożone były w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosków dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie, tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych³¹, posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie: ginekologii i położnictwa,

³¹(t. j. Dz. U z 2024, poz. 146)

perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. Decyzje zawierały datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenia przyznawano i wypłacano w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzje administracyjne wydano w terminie, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.³²

Działalność GOPS w Miękinii w przedmiocie prawidłowości i terminowości ustalania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000 zł oceniono **pozytywnie**.

III. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. brak weryfikacji orzeczenia o niepełnosprawności w systemie Eksmoon,
2. brak weryfikacji w systemie Emp@tia zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w podziale na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe osób ubiegających się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
3. brak realizacji wypłaty świadczenia rodzinnego w terminie określonym w art. 26 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
4. błędne formułowanie treści rozstrzygnięcia (osnowy) decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
5. realizacja decyzji z naruszeniem art. 20 ust.1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
6. prowadzenie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych jako Ośrodek Pomocy Społecznej.
7. brak wskazania w sporządzanych pismach, że osoba podpisująca działa z upoważnienia organu właściwego.

W celu poprawy realizacji kontrolowanych zadań należy:

1. Weryfikować orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności w systemie EKSMOON.
Podstawa prawna: art. 23b ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. Weryfikować w systemie Emp@tia zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych w podziale na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe oraz chorobowe osób ubiegających się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.
Podstawa prawna: art. 23 b ust. 1 pkt 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych

³² Patrz przypis 19 i 20

Termin wykonania: na bieżąco.

3. Świadczenia rodzinne wypłacać w okresach miesięcznych.

Podstawa prawna: art. 26 ust. 1 z zastrzeżeniem art. 26 ust. 4 i 4a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Termin wykonania: na bieżąco.

4. Prawidłowo formułować rozstrzygnięcie (osnowę) w decyzjach dot. świadczeń z funduszu alimentacyjnego i przyznawać świadczenia z funduszu alimentacyjnego małoletnim osobom uprawnionym.

Podstawa prawna: art. 107 § 1 pkt 5 k.p.a. w związku z art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

5. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacać w okresach miesięcznych.

Podstawa prawna: art. 20 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

Termin wykonania: na bieżąco.

6. Działania wobec dłużnika alimentacyjnego prowadzić w imieniu organu właściwego dłużnika alimentacyjnego.

Podstawa prawna: art. 2 w zw. z art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

7. W sporządzanych pismach dot. dłużników alimentacyjnych, wskazywać, iż osoba podpisująca pismo działa z upoważnienia organu właściwego.

Podstawa prawna: art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³³, Dyrektor Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do Burmistrza Gminy Miękinia, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 48 ww. ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Otrzymują:

1. Burmistrz Gminy Miękinia
2. a/a

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Oleńacz
Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

³³ (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224),